

Βασιλεύς Σιάμης.

Βασίλισσα Σιάμης.

Ἐπειδὴ ὅμως δὲν πρέπει ν' ἀποσκορακίζωμεν ὅλα τὰ πάτρια ὁ Μεγαλειότατος Συμδὲτ-Φρά-Παραμένδρ-Μαχά-Μογγούτ δὲν φορεῖ κάλτας, ἀλλὰ μόνον πλουσιωτάτας ἐμβάδας· ὅθεν τὴν μὲν κεφαλὴν εἶναι Ἄγγλος, τὴν δὲ μέσσην Γάλλος καὶ τοὺς πόδας Σιάμιος, Κάθηται δὲ ἐπὶ θρανίου τοῦ ὁποῖου ἀνεβῆται καὶ καταβιβάζεται διὰ μηχανῆς τινος, χωρὶς διόλου νὰ σαλεύῃ ὁ Μεγαλειότατος.

» Ἡ βασίλισσα ὅμως δὲν παρεδέχθη τὸν ξένον συρμόν· ὡς βλέπεις, οὔτε κάλτας, οὔτε ἐμβάδας φορεῖ, καὶ τὰ στήθη της εἶναι πολὺ ἀνοικτότερα ἢ ὅσον συνειθίζουσιν αἱ ἡμέτεραι. Ἄλλ' οὔτε κρινολίαν μεταχειρίζεται.

» Μετ' ὀλίγον καὶ ἄλλα. Ἐρῶωσο.

» Δ. Μ. »

ΤΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

— 000 —

Ἀξιότιμη Κύριε!

Φρονῶν ὅτι τὸ πολυτιμότερον καὶ σεμνότερον τῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων προγόνων περισωθέντων ἡμῖν, ὡς νομιμοῖς ἐκείνων κληρονόμοις, ἀγαθῶν εἶναι ἡ γλῶσσα, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο πολλὴν τὴν ἐπιμέλειαν καὶ σπουδὴν περὶ αὐτὴν δευόμεθα νὰ καταβάλλωμεν, πρὸ ἐτῶν ἰκανῶν κατεγινόμενη, ἐν Κεθῆροις ἐτι τῇ ἐμῇ πατρίδι τὰς διατριβὰς ποιούμετος, εἰς συλλογὴν λέξεων καὶ φράσεων καὶ παροιμιῶν, συνειθιζομένων εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ τῆς νήσου ἐκείνης, καὶ πολλὴν τὴν περιέργειαν ἔχουσῶν, ὡς μὴ ἀπαρτωμένων εἰς ἄλλα τῆς Ἑλλάδος μέρη, κατὰ γε τὴν ἐμὴν γνώμην, εἰρὴ πασῶν, τῶν πλείστων τοῦλάχιστον. Τὸ λεξιλόγιον τοῦτο, ἀλφαβητικῶς συντεταγμέν-

νον, ἀπουτέλλω τῇ Διευθύνσει τῆς πόλιδά τε καὶ ἀγαθὰ τῷ Ἑλληνικῷ δωροφοροῦσης Πανδώρας, εἶνα δημοσιεύσῃ διὰ τοῦ ὠφελιμοτάτου τούτου συγγράμματος αὐτῆς, ἃν νομίη δεῖ δύναται τὰ γείνη ὠφέλιμον κατὰ τι εἰς τοὺς φιλομαθεῖς ἀναγνώστας καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν φιλολογοῦσαν ἐν γένει, χάρις τῆς ὁποίας παρακαλῶ καὶ ἄλλους φιλομαθεῖς καὶ φιλογενεῖς συμπατριώτας μου τὰ ἐνασχο- ληθῶσιν ἐπιμελίστερον καὶ ἐπιτυχέστερον ἐμοῦ εἰς τοιαύτης συνδρομῆς, διορθοῦντες καὶ εἴτε ἡμαρτημένον ἐν τῷ ἐμῷ λεξιλογίῳ εὑρηται. Ἐὰν κριθῇ ἄξιον δημοσιεύσεως, θέλω ἔχει τὴν εὐχάριστον συναίσθησιν, ὅτι κατέβαλον καὶ ἐγὼ, μικρὸς τις ὢν, μικρὸν τινα λίθον εἰς τὸ μέγα οἰκοδόμημα τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας, ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ὁποίου οὐδεμία ἢ μὴ ὑπὸ χαρᾶς σκιρτῶσα Ἑλληνικὴ καρδιά.

Ἐν Σάμῳ τῇ 14 Φεβρουαρίου 1861.

Α. ΚΑΛΟΓΡΕΗΣ.

ΣΥΛΛΟΓΗ

λέξεων, φράσεων καὶ παροιμιῶν

ἐν χρήσει παρὰ τοῖς σημεριναῖς κατοικοῖς
τῆς νήσου Κυθήρων.

— 000 —

Α.

Ἀβαλλίζω, καὶ Ἀβαλλιτό. Λέγεται καὶ Ἄρβαλλίζω, καὶ Ἄρβαλλοι, ὅταν πολλοὶ παῖδες παίζουν ἢ χορεύουν συνάμα μετὰ πολλοῦ θορύβου. Ἰσως παράγεται ἐκ τοῦ ἀρχ. βαλλίζω (χορεύω), φρ. « Ἀβαλλίζουτε ἢ Ἀβαλλοκοποῦτε τὰ παιδιά. » « Τί Ἀβαλλιτό ποῦ κάνουτε! »

Ἀβανίζω καὶ ἀβανία. Λέγεται ἢ συκοφαντία. φρ. « Μὲ ἀβανίζουτε, ἢ μοῦ βγάνουτε ἀβανίαις, » τ. μ. με διαβάλλουν (ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ ἴσως αναπία, ὕβρις ζήμια) ἢ μοὶ προσάπτουν κατηγορίας ἀδικούς, ἢ μὲ ἀδικοβγάνουτε (ἰδὲ ἀδικοβγάνω).

Ἀβδίω. Λέγεται μόνον ἐπὶ τρίτου πρ. ἐνεστ. « Μὲ ἀβδίξει, » τ. μ. με ἐμποδίζει, με δυσκολεύει, ὡς « Μὲ ἀβδίξει τὸ μάτι μου. » « Μὲ ἀβδίξει ἀπὸ τῆ δουλιὰ μου. »

Ἀβόλα καὶ Ἀνάβόλα (ἐπιρ.) ἀντιθ. τοῦ βολικᾶ, ἢ δεξιᾶ, εὐκολα. « Μοῦ ἐρχεται ἀνάβόλα » τ. μ. ἀ- δέξια ἀνεπιτήδεια (ἰδὲ ἀδέξια).

Ἀβολάδα. Λίθος μεγέθους τινός, ἐξ οὗ καὶ ἀβό- λις, καὶ ἀβολάκις καλοῦνται οἱ ἐν τοῖς περαλίοις εὐρισκόμενοι στρογγυλοειδεῖς λιθίσκοι.

Ἀβόλετο καὶ **Βολετό**, ἢ **Μπορετό**. « Μὴν τὸ χης ἀβόλετο » τ. μ. ἀδύνατον ἀπίθανόν, « Δὲν εἶναι βολετό νὰ γίνη, » τ. μ. δὲν εἶναι δυνατόν.

Ἀβρυναῖσι. (πληθ.) εἶδος χόρτων ὑποπίκρων, ὁμοιοειδῶν με τοὺς ἀσπαραγᾶς (σπαράγγια). Παρ' ἄλλοις καλοῦνται ἀβρυναῖς, ὄβρυναῖς καὶ ὄβρυαῖς.

Ἀβυσσος. Λέγεται ἐπὶ πληθῆος πολλῆς πραγμά- των ἢ ἄλλων πολλῶν ἀντικειμένων, ὡς, « Τί ἀβυσ- σος ποῦ εἶναι! »

Ἀγαθός. Ὁ μαλακὸς καὶ ἄπιος ἄνθρωπος (homme de bien) « ἀγαθὸ κρασί », λέγεται ὁ ἀδύνατος οἶνος.

Ἀγάλλα. (ἐπιρ.) σιγά, ἐλαφρά. « Περιπατεῖ ἀγά- λλα », ἀντι βραδέως. « Ἀγάλλι-ἀγάλλα » γίνεται ἢ ἀ- γουρίδα μέλις (παιρ.) τ. μ. βαθμηδὸν καὶ μετὰ τὴν πρόοδον τοῦ καιροῦ ὠρμάζει ἢ ἄωρος σταφυλή.

Ἀγανό. Καλεῖται τὸ ἀραιὸν ὕψωμα ἢ τὸ ἀρῦ, ἀντιθ. τοῦ Κρουστό (sergi) πυκνό.

Ἀγαστέρα (ἡ). Μέτρον ἐκ πηλίνου ἢ μεταλλίνου ἀγγελοῦ, χωρητικότητος μιᾶς ὀκτίδος ὡς ἔγγιστα.

Ἀγρικῶ. Ἀντι τοῦ ἀκούω ἀκροῶμαι. « Ἀγρικη- τος ἄνθρωπος » ἀντι τοῦ παρῆκος. ἔχει καὶ σημα- σίαν τοῦ καλεῖται, ἢ ὀνομάζεται, ὡς ἡ φρ. « Πῶς ἀγρικᾶται, ἢ, πῶς ἀκούει ὁ δεῖνα; »

Ἀγγρανο. Τὸ ἀγανον τοῦ στάχυος (harbe d'épis.)

(1) **Ἰγγαστρι**. (τὸ) καὶ ἰγγαστρία πληθ. ἀντι τοῦ ἐγγάστρια. Καλοῦνται αἱ ποικίλλαι ὀρέξεις τῶν ἐγκύων, ἀλλαχοῦ, αἱ συλλήψεις, τὰ κακοψύχια.

Ἰγγαστρολογᾶται, ἀντι τοῦ ἐγγαστρολογᾶται. Λέγεται ὅταν ἡ γυνὴ ἀρχίζῃ νὰ συλλαμβάνῃ.

Ἰγγελοφορᾶται (τρ. προσ.) Λέγεται ἐπὶ ἀνθρώ- που ἀγωνιῶντος ἢ πνέοντος τὰ λείσθια, καὶ ἐπικα- λουμένου τὸν ἄγγελον τῆς ψυχῆς.

Ἰγγίδα (ἡ). Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀκίς ἰδος λέγεται καὶ σκλήθρα, ἢ, τὸ κεντρί, ἢ κέντρον (aiquillon.)

Ἰγγιναμά καὶ ἰγγιναμά. Τὸ γιναμένο παρ' ἄλ- λους, τ. μ. τὸ ὄριμον ὄπωρικόν.

Ἰγγουρο. Τὸ μὴ ὄριμον. Ἐξ οὗ καὶ ἰγγουρίδα (ἢ ἄωρος σταφυλή. Ἰγγουρόλαδο (τὸ ἔλαιον τοῦ ἰγγουροκάρπου τῶν ἐλαίων) ἰγγουροξυπτή (ὁ ἐξυ- πνῶν ἄωρος ἢ παράκκιρα.

Ἰγγουλιζῶ (πεποιημένη λέξις). Λέγεται ἐπὶ βρέφους ἀρξάμενου ἤδη νὰ προφέρῃ τὸ ἰγγου, καὶ ἄλλας ἀνάρθρους φωνάς. « Τὸ μωρὸ ἰγγουλιζεῖ. »

Ἰγγάβουρας ὁ παρ' ἄλλοις Ἰγγάβουρας καὶ Ἰγγόθος (Ἰονθος), βούζουρας.

Ἰγκάβανος καὶ Ἰγκάβανία (ἡ). Παρ' ἄλλοις ἰγκάβανία. Εἶδ. φυτοῦ ἢ θυμαρίσκου.

Ἰγκάραθος, καὶ Ἰγκάραθέα (ἡ). Εἶδ. φυτ. ἀ- κανθοειδοῦς (chardon-benit).

Ἰγκάλια. Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀγκάλια-ἰδος. Δεμάτι χόρτων ἢ σταχυῶν. Λέγεται καὶ Ἰγκάλια τὸ ἐναγ- καλίζεσθαι (Embrasser).

Ἰγκάλη (ἡ). ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀγκάλια πᾶν τὸ σχη- ματίζον κόλπον ἢ ἄκρον ἐξέχον.

Ἰγκαναρίζομαι, ἢ ἰγκανάρομαι, καὶ ἰγκανάρ- ρισμα. (faire des efforts).

Ἰγκιδιάζω, καὶ ἰγκινιάζω (ἴσως ἐκ τοῦ ἐγκαι- νιάζω) ἐπιχειρίζομαι ἢ κάμνω ἀρχὴν τινος. « Ἰγκι- διάστηκέτο » τ. μ. τὸ ἤρχισα.

Ἰγκιῶ. Λέγεται ὀπεποιημένος ἤχος βρεστοῦ τι-

(*) Τὸ διπλοῦν γγ. ἢ γκ. πρὸ ἢ μετὰ φωνήεντος, προσ. ὡς τὸ Ἰταλικὸν στοιχείον ε, ὡς καὶ τὸ μκ. προσ. ὡς τὸ Ἰτ. b. καὶ τὸ ντ. προσ. ὡς τὸ στοιχ. d.